

Drömparken - den perfekta parken?

Undersökning av parkens sociala förutsättningar

Tobias Mannehed

Kandidatarbete 15 hp, institutionen för stad och land
Landskapsarkitektprogrammet, Ultuna
Uppsala 2013

Titel: Drömparken – den perfekta parken? Undersökning av parkens sociala förutsättningar

Engelsk titel: The Dream Park – the Perfect Park? Survey of the Park's Social Conditions

© Tobias Mannehed

Handledare: Malin Eriksson, SLU, institutionen för stad och land

Examinator: Ulla Myhr, SLU, institutionen för stad och land

SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, fakulteten för naturresurser och lantbruksvetenskap

Institutionen för stad och land, avdelningen för landskapsarkitektur

Omfattning: 15 hp

Nivå: Grundnivå G2E

Kurs: EX0725, Projekt i landskapsarkitektur

Landskapsarkitektprogrammet, Ultuna

Nyckelord: Drömparken, Enköping, sociala funktioner, strukturerad observation, semistrukturerad intervju

Omslagsbild: Översiktlig vårbild i Drömparken, foto: parkkontorets bildarkiv, tillstånd Enköpings kommun.

Publiceringsår: 2013

Publiceringsort: Uppsala

Online publication of this work: <http://epsilon.slu.se/>

Sammandrag

Den främsta parken i Enköping anses vara Drömparken, ritad av trädgårdsdesignern Piet Oudolf 1996. Med sina hundratals olika perennsorter har Drömparken gjort Enköping internationellt känd som parkstad. Dess främsta karaktär är den förändring som sker i växtligheten med ständigt nya skepnader under året. Drömparken är därför ett mycket attraktivt utflyktsmål för växtintresserade och många betraktar den som fulländad visuellt sett. Syftet med uppsatsen är att undersöka vilka förutsättningar Drömparken har att fungera som social mötesplats och av vilken anledning människor besöker parken. Uppsatsen svarar på vilka sociala funktioner Drömparken har idag, för vem och om det skiljer sig under olika delar av året. Målet är att undersökningen resulterar i ny kunskap om Drömparken sett till dess sociala förutsättningar för att se om den även ur detta perspektiv kan betraktas som en perfekt park, en Drömpark.

De sociala förutsättningarna behandlar i detta sammanhang sociala funktioner såsom upplevelser, lek och möten mellan människor, sociala aktiviteter som är beroende av andra människors närvaro och inkluderar gemensamma aktiviteter och passiva aktiviteter som att se och höra andra människor.

Geografiskt sett avgränsas arbetet till Drömparken i Enköping samt anslutande område till parken som har betydelse för dess användning och funktioner. För att på effektivaste sett genomföra undersökningen användes observationer och intervjuer som huvudsakliga metoder. Två typer av observationer; ostrukturerade och strukturerade observationer användes i första hand för att samla in data om Drömparken och dess användning. Observationerna gjordes i Drömparken under olika dagar, vid olika tidpunkter och väderförhållanden vid totalt tolv tillfällen för att få bred kunskap om hur den används. Semistrukturerade intervjuer gjordes också i Drömparken både med parkbesökare och med tre personer från parkförvaltningen i Enköping för att ta reda på människors personliga åsikter, om användningen skiljer sig mellan olika åldersgrupper och om användningen varierar under året. Utöver intervjuer och observationer gjordes en litteraturstudie för att ta reda på vad man redan vet idag om Drömparken och betydelsen av sociala funktioner på offentliga platser.

Resultaten visar att många rör sig genom området men få väljer att stanna kvar en längre period i parken. Rörelsen av människor är konstant under dagen och det är inte förrän sent på kvällen som besöksfrekvensen avtar. Drömparken riktar sig främst till växtintresserade och pensionärer. I parken sker mest korta tillfälliga möten mellan människor, samt passiva aktiviteter som lägger grund för kontakt av högre intensitet mellan människor. Det är svårt att betrakta Drömparken som enskilt fall eftersom målet i Enköping är att olika platser ska samverka för att skapa en helhet där olika aktiviteter kan locka ut människor i staden.

Abstract

The greatest park in Enköping is considered to be the Dream Park, designed by Piet Oudolf in 1996. With hundreds of different species of perennials the Dream Park has been known all over the world. Its main character is the transformation that occurs in the vegetation with ever new guises. Therefore The Dream Park is a very attractive destination for plant enthusiasts and many regard it as perfect park from a visual perspective. The purpose of this paper is to examine the conditions in the Dream Park to function as a social place for meetings and for what reason people visit the area. The essay answers what social functions the Dream Park has today, for whom and if it differs over the year. The goal is that the study will result in new knowledge about Dream Park in terms of its social conditions to see if it from this perspective can be considered a perfect park, a Dream Park.

The social conditions relate in this context to social functions such as experiences, play and interaction between people, social activities that depend on people's presence, and include joint activities and passive activities like watching and hearing other people.

Geographically the paper is delimited to the Dream Park in Enköping and the connections to the park that are important for its use and functions. To conduct this investigation as efficiently as possible two main methods were used - observation and interviews. Two types of observations; unstructured and structured observations were used primarily to collect data on the Dream Park and its use. In order to get broad knowledge and understanding the observations took place in the Dream Park during different days, at different times and weather conditions. Semi-structured interviews were also made in the Dream Park with both visitors and with the Park Department in Enköping to find out people's opinions, if the use is different among different age groups and if the use varies throughout the year. In addition to interviews and observations simple literature studies were used to find out what is already known about the Dream Park today and the importance of social functions in public places.

The results show that many travels through the area, but few choose to stay for a longer period in the park. The movement of people is kept fairly constant throughout the day and it is not until late in the evening as the visiting frequency decreases. The Dream Park is mainly intended for plant enthusiasts and retirees. Mostly short occasional meetings between people occur, as well as passive activities that lay the foundation for higher intensity of contact between people. It is difficult to regard the Dream Park as a single case because the goal in Enköping is that different locations should collaborate to create a unit, where different activities can attract people to spend time outdoor.

Inledning

Enköping beskrivs ofta som parkernas stad i Sverige. Med över 20 olika parker vill man locka ut människor i olika åldrar till utvistelse för god folkhälsa (Enköpings kommun, 2013a).

"Parken, stråken, mötesplatserna, grönområdena, lekplatserna, friluftsbaden och den tätortsnära skogen ska fungera som rum för alla sorts aktiviteter, men även för en stunds lugn och ro. Det ska vara allas trädgård, ge identitet till platsen och staden samt skapa förutsättningar för ett rikt friluftsliv. Man ska hellre vara ute än inne" (Enköpings kommun, 2013a).

Den främsta av alla parker i Enköping anses vara Drömparken (Rosenholm & Rosenholm, 2008, s. 151). Den ritades av trädgårdsdesignern Piet Oudolf i mitten av 90-talet och har efter färdigställandet även gjort Enköping internationellt känd som parkstad (Rosenholm & Rosenholm, 2008, s. 162).

Sett ur ett visuellt perspektiv uppfattar många Drömparken som fulländad. Med alla tusentals perenner som ständigt får platsens uttryck, färg och form att variera blir parken ett väldigt attraktivt utflyktsmål för växtintresserade och liknande motsvarigheter saknas i Sverige menar Åsa Bexelius (1999), praktiserande landskapsarkitekt som har skrivit en artikel om Drömparken.

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur parken fungerar ur ett socialt perspektiv för att ta reda på om den även i detta avseende kan uppfattas som en fulländad park, en drömpark.

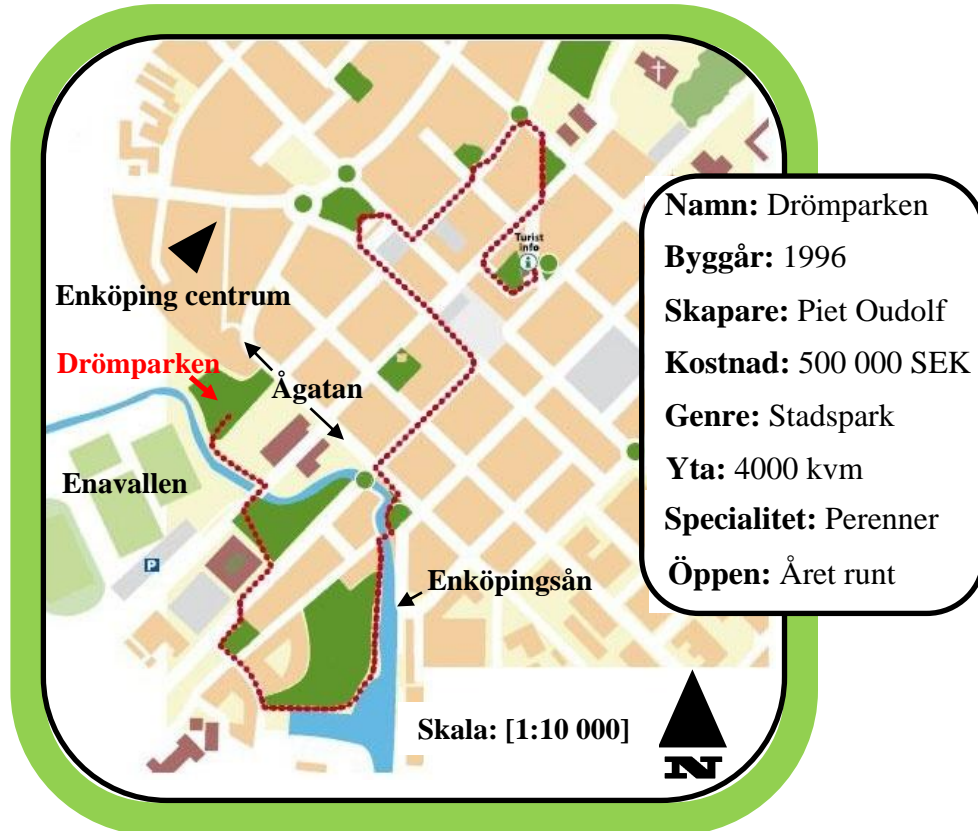

Bild 2. Karta över området runt Drömparken samt en del av Munksundsrundan utmarkerad i rött, ca 2 km lång. © Tillstånd Enköpings kommun. Bearbetning Tobias Mannehed.

Uppsatsen riktar sig främst till gestaltande landskapsarkitekter för att ge kunskap om hur visuellt attraktiva platser, med Drömparken som exempel, påverkar sociala förutsättningar.

Vad vet vi idag?

Mycket information finns om hur man skapar attraktiva parkmiljöer. I och med att människor rör sig allt mindre ökar betydelsen av tätortsnära grönområden som erbjuder billiga och lättillgängliga miljöer för fysisk aktivitet, menar Forest Research (2013), ett av världens ledande centra för skog- och skogsbruk.

Forest Research (2013) visar också i en undersökning att grönområden förbättrar människans vilja att interagera med varandra. Den kommunikativa förmågan förbättras också i situationer för människor med mental ohälsa. Många ser vistelsen i grönområden som ett sätt att träffa andra människor samtidigt som det ger motion och frisk luft (Forest Research, 2013). De konstaterar också att grönska bidrar till ett större socialt engagemang än i områden med mindre grönska. Grönområden resulterar alltså i en stor social gemenskap som skapar sammanhållning bland människor som annars kan känna socialt utanförskap.

Gehl (2010a, s.21) menar att människan är beroende av det sociala livet på offentliga platser, som i detta fall får avse parker. Det är stimulerande och avledande och får människor att tänka på andra saker. Vi måste se och träffa andra människor, för utvecklingens skull, menar han. Enligt Gehl handlar det sociala livet om mänsklig närvaro på offentliga platser och att känna sig delaktig i ett större socialt sammanhang. Han belyser också vikten av att offentliga platser är tillgängliga och riktade till olika människor. Även Grahn (1991) instämmer och menar att parker uppfattas olika från person till person. Vissa ser parker med få karaktärer som mångfaldiga samtidigt som andra ser det hela omvänt. Det som, enligt Grahn (1991), går att fastställa är att parker med flera karaktärer lockar fler besökare. Den mänskliga närvaron i sin tur är, enligt Gehls texter den viktigaste förutsättningen för det sociala livet och sociala aktiviteter.

Han tar upp och delar in aktiviteter i tre kategorier: nödvändiga, valfria och sociala aktiviteter. Gehl menar att dessa tre faktorer påverkar ifall människor vill vistas på offentliga platser.

Nödvändiga aktiviteter beskriver Gehl (2010a, s. 9) som obligatoriska och sker ständigt i vardagen och påverkas inte i hög utsträckning av den fysiska miljön och är alltså inte beroende av platsens utformning. Det kan handla om att gå ärenden, stå i kö et cetera. Dessa aktiviteter äger rum under alla förhållanden eftersom de är obligatoriska. De valbara aktiviteterna å andra sidan beskriver Gehl (2010a, s. 9-11) är starkt påverkade av den fysiska miljön. Därför sker de bara om förutsättningarna är dom rätta och kan exempelvis handla om att se sig omkring, sätta sig någonstans och ta det lugnt eller ställa sig upp för att få en bra överblick. Gehl (2010a, s. 11) menar att det nästan enbart går att hitta nödvändiga aktiviteter i dåliga utomhusmiljöer eftersom människor inte vistas där i särskilt hög utsträckning av olika anledningar. I bättre miljöer finns ofta både valfria aktiviteter och sociala aktiviteter (Gehl, 2010a, s. 11-12).

Sociala aktiviteter beskriver Gehl (2010a, s. 12) som ett resultat av att människor rör sig och befinner sig inom samma område och kan ses som ett resultat av valbara och nödvändiga aktiviteter. Det kan handla om lek, konversationer eller passiva aktiviteter som att se och höra andra människor.

Gehl (2010a, s. 13) menar att passiva aktiviteter är den största kategorin av social kontakt mellan människor. De bör heller inte underskattas eftersom de lägger grunden för alla andra former av kontakt och möten av högre intensitet människor emellan. Genom att lyssna, se och tolka människor i våran omgivning samlar vi information och erfarenheter som vi kan ha nytta av senare i livet. Viktigast är dock den mänskliga närvaron. Genom den får vi levande städer och det sociala utbytet ökar (Gehl, 2010a, s. 23-25). Jacobs (2004, s. 44-45) menar också att tryggheten ökar på offentliga platser med mycket folk. Människan söker sig till platser där det händer saker och den mänskliga närvaron vittnar om att tryggheten på platsen är större än på tomma, avbefolkade ställen (Gehl, 2010b, s. 98-99).

Gehl påvisar också vikten av att kvaliteten på utomhusmiljön påverkar den sociala interaktionen och människans vilja att vistas på denna plats. Här har också platsens möbelmang stor betydelse (Gehl, 2010b, s. 155). Placeringen av sittplatser går att styra i vilken grad möten och samtal mellan människor uppstår. Möblemangen är inte bara viktiga för att få människor att uppehålla sig på platser för rekreation till exempel. Enskilda bänkrader exempelvis fungerar för att iakttä andra människor men är sämre i utgångspunkt för möten. Här rekommenderar Gehl (2010b, s. 155) istället grupper av bänkar. Det viktigaste är dock hur utformningen påverkar möjligheten för aktiviteter som har med människans fysiska möjligheter att göra, vanliga aktiviteter som att gå, sitta, stå, lyssna och tala med människor (Gehl, 2010b, s. 148).

För att tillgodose alla behov måste det finnas ett helhetstänkande i planeringen av offentliga platser för att det ska finnas många olika typer av aktiviteter som lockar olika människor (Jacobs, 2004, s. 158-164). Jacobs tar upp exempel med just parker och menar att bra parker ska kunna erbjuda många olika aktiviteter för att människor kommer dit av olika anledningar. Pensionärer exempelvis dras framförallt till trygga och attraktiva utemiljöer (Berglund & Jergeby, 1989, s. 32). Attraktiva platser har exempelvis vatten, blommor och caféer (Grahn, 1991). Här uppfyller Drömparken två av tre kriterier. Dess främsta dragningspunkt anses vara växtkaraktären som lockar växtintresserade (Rosenholm & Rosenholm, 2008, s. 153-156). Vilka andra sociala förutsättningar och funktioner Drömparken har som gör att människor vill vistas där lämnas dock obesvarat och undersöks därför närmare i uppsatsen.

Beskrivning av Drömparken

I Drömparken finns över 200 olika sorters perenner som utgör den stora behållningen och lockar många besökare varje år. Det främsta särdraget är förändringen som sker över året med ständigt nya skepnader bland växterna (Bexelius, 1999). Det märkvärdiga med Drömparken är alltså att växterna inte bara är komplement utan står för hela karaktären, stilen och arkitekturen i parken. Piet Oudolf vill att besökare ska uppleva parken som en helhet och enskilda objekt ska inte stjäla uppmärksamheten (Bexelius, 1999).

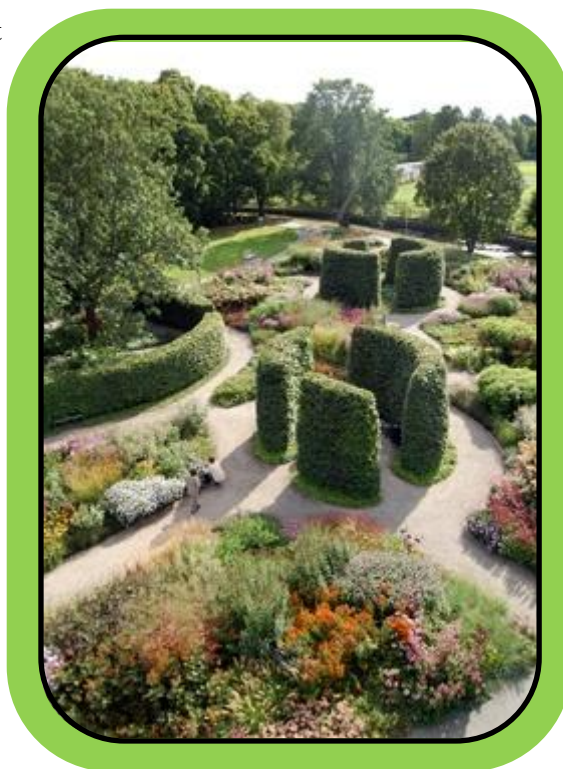
Formspråket följer organiska mönster och helhetsintrycket kan beskrivas som romantiskt. Innan perennerna slår ut utgör enskilda träd och några centralt placerade bokhäckar parkens stomme. Bokhäckarna är cirka fyra meter höga och skapar rumslighet på platsen med sina cylinderformationer.

Sedan tar perennerna successivt över ju närmare sommaren man kommer. Ingen dag är den andra lik. Hela tiden sker förändringar i planteringarna. Det utgör parkens tema, menar Bexelius (1999).

Växtligheten och små gångstigar, mellan en och en och en halv meter breda, ligger som en sammankopplad enhet i parkens centrum med vågformade bänkar utplacerade, förklarar hon. Runt omkring går större vägar, cirka tre meter breda, för gångare och cyklister. Dessutom har öppna ytor sparats för spontana aktiviteter och lek.

Utöver växtligheten har senare tillägg gjorts. 2008/2009 gjordes skulpturer till

Drömparken, skapade av Rune Rydelius. Samma år inleddes också en plan för ljussättningen (Enköpings kommun, 2013b).

*Bild 3. Bild över Drömparken med två av de totalt fyra cylinderformade bokhäckarna på platsen och de smala slingrande gångvägarna. Längst bort i bilden syns en av de öppna gräsytor man sparar runt Drömparken för aktiviteter och lek.
Foto: Parkkontorets bildarkiv, Tillstånd Enköpings kommun.*

Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka av vilken anledning människor besöker Drömparken och vilka förutsättningar den har för att fungera som en social mötesplats.

Frågeställning: Vilka sociala funktioner har Drömparken idag? För vem? När?

Drömparkens funktion i Enköping

Målet i Enköping är att stärka trädgårdsturismen i Sverige och Enköping ingår bland annat i det nationella nätverket: Swedish Society of Public Parks and Gardens.

I parkvisionen 2015 vill man, på parkkontoret, koppla samman parkerna och förbättra de redan befintliga promenadstråk som finns idag och möjliggör turer genom Enköpings grönområden (Enköpings kommun, 2013c). Drömparken är en viktig länk i kedjan och en knutpunkt för besökare som vill hämta inspiration till sin egen trädgård (Enköpings kommun, 2013c).

En av anledningarna till att man anlade Drömparken mellan Ågatan och Enköpingsån var att många människor rör sig längs de gång- och cykelstråk som knyts samman i parken idag. På platsen var det tidigare också park men

växtmaterialet var betydligt mindre och området utgjordes till stor del av gräsytor (Rosenholm & Rosenholm, 2008, s. 153-155).

Från Drömparken går stråk ut till många av Enköpings skolor, idrottsanläggningar, bibliotek, fritidsgårdar och andra parker et cetera. Se bild 4.

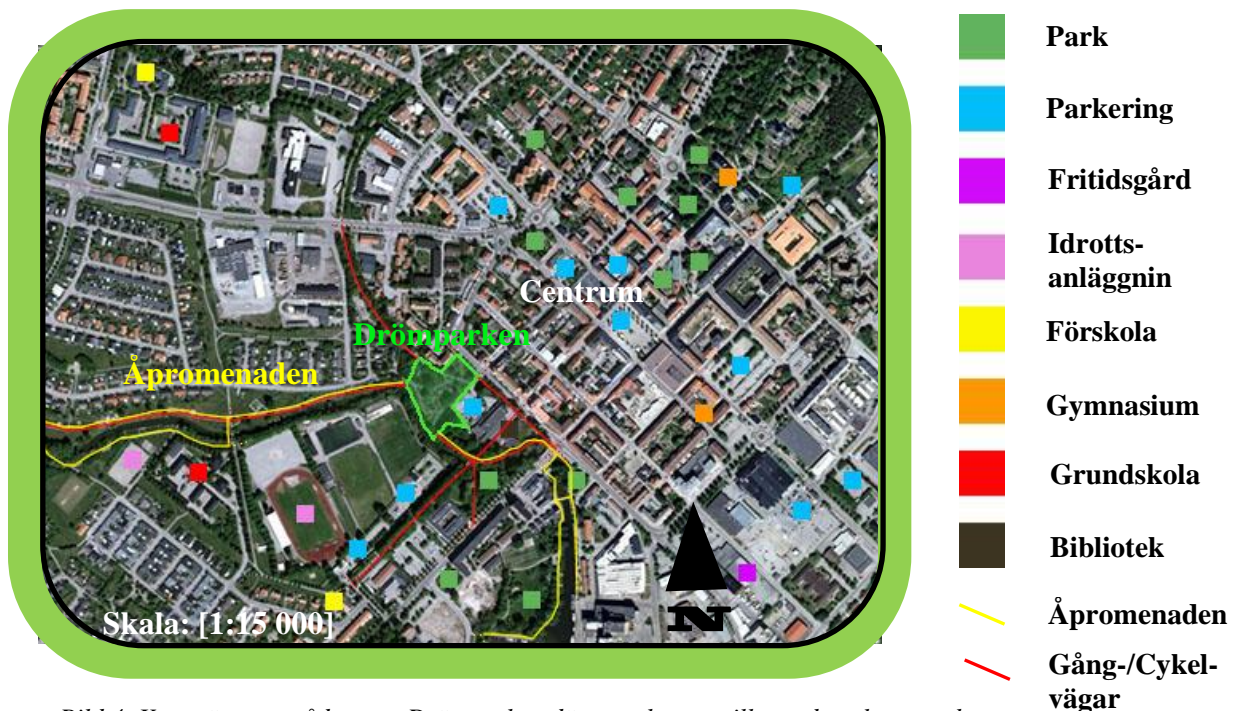

Bild 4. Karta över området runt Drömparken där man kan se vilka andra platser och dragningspunkter som finns i nära anslutning till parken. © Tillstånd Enköpings kommun. © Lantmäteriet MS 2006/02842. Bearbetning Tobias Mannehed.

Begreppsprecisering

Park

En *park* är en större trädgårdsanläggning där gräs-, blomster-, busk- och trädplanteringar genomkorsas av ett system av promenadvägar och där kanaler och dammar tillsammans med skulpturer, fontäner, paviljonger samt andra mindre byggnadsverk ofta ingår (Ne, 2013). Ordet används synonymt med *grönområde* i uppsatsen och i sammanhang där Gehl (2010a, s.21) talar om *offentliga platser*.

Passiva kontakter

Passiva kontakter handlar oftast om att se och höra andra människor. De är av låg intensitet och är oberoende kontaktformer som utgör grunden för alla kontaktformer av högre intensitet (Gehl, 2010a, s. 9).

Perfekt/fulländad

Ordet *perfekt* bör i sammanhanget tas med en nypa salt. I rubriken drar det uppmärksamhet till sig och provocerar läsaren vilket också är meningen. Jag använder ordet i syfte att undersöka hur väl Drömparken fungerar ur ett socialt perspektiv när jag betraktar parken som näst intill perfekt visuellt sett. Ordet *fulländad* används synonymt i syfte att variera språket.

Sociala aktiviteter

Sociala aktiviteter är alla aktiviteter som är beroende av andra människors närvaro. De inkluderar alla typer av kontakt mellan människor och äger rum överallt där människor rör sig (Gehl 2010a, s. 12).

Sociala funktioner

Sociala funktioner kan avse rekreation, upplevelser, lek och möten mellan människor (Boverket, 2007). Begreppet används enligt Boverkets definition i uppsatsen.

Sociala förutsättningar

Sociala förutsättningar kan utifrån Gehls texter betraktas som faktorer som gör att människor vill vistas på en plats. Det kan handla om platsens utformning, möblemang, möjligheter för rekreation och trygghetsfaktorn.

Social mötesplats

En *social mötesplats* är en plats där sociala aktiviteter kan uppstå (Gehl, 2010b, s. 148). Enligt Gehl uppstår egentligen sociala aktiviteter så fort två personer befinner sig på en plats samtidigt. Det kan också handla om att bara se, höra eller möta andra människor.

Avgränsningar

Geografiskt sett avgränsas arbetet till Drömparken i Enköping. Det sociala perspektivet hamnar i fokus som i huvudsak behandlar sociala funktioner och förutsättningar som gör att platsen fungerar eller används som en mötesplats. Det visuella perspektivet berörs också i syfte att jämföra och utreda vilken inverkan det har på platsens andra sociala förutsättningar. Resultatet ger en översiktlig bild av av Drömparkens sociala funktioner och förutsättningar, samt hur användningen varierar beroende på person och tidpunkt. För att uppnå detta delas människor in i olika åldersgrupper i undersökningen.

Metod

De metoder som huvudsakligen använts är observationer och intervjuer, två metoder som ger direkta och konkreta svar som jag sedan själv kan tolka.

I observationerna har utgångspunkterna varit Alan Brymans rapport *Samhällsvetenskapliga metoder* (2008) samt Runa Patell och Bo Davidssons bok *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (1991). Fokus har legat på två observationsmetoder – strukturerad och ostrukturerad.

Även i intervjuer har utgångspunkten varit *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (1991). Intervjuerna har varit semi-strukturerade och standardiseringsgraden har varit hög.

Litteratur används som fördjupnings- och kompletteringsmaterial för att beskriva arbetets bakgrund, förklara Piet Oudolfs tankar bakom skapandet av Drömparken samt presentera Jan Gehls teorier om sociala förutsättningar på offentliga platser.

Observation

Observation har skett i Drömparken vid tolv olika tillfällen. Dessutom vid olika tidpunkter och vid olika väderförhållanden för att se hur människor använder området, vilken typ av aktiviteter som förekommer och om det varierar beroende på väder och tidpunkt.

Ostrukturerad observation

Som kvantitativ studie för datainsamling användes en ostrukturerad observation som ett första steg. Observationerna gav mig tillfällen att besöka och lära känna Drömparken i sitt sammanhang, någonting som kändes avgörande för att kunna undersöka områdets sociala förutsättningar under den period som observationerna utfördes, det vill säga april/maj.

Under de ostrukturerade observationerna observerades allting inom det bestämda området för att erhålla så mycket information som möjligt (Patell & Davidsson, 1991, s. 81). Denna metod är kvantitativ och användes i ett första steg för att hitta bra infallsvinklar, fokusområden och lämpliga observationstillfällen för en mer strukturerad observation i ett senare skede som kräver mer förberedelser. Bryman (2008) skriver att det ofta är nödvändigt med ostrukturerade observationer för att kunna utforma ett observationsschema till en mer strukturerad metod. Dessutom minimeras riskerna med strukturerade observationer om man gör ostrukturerade observationer först eftersom kunskapen om platsen då är större och felkällor lättare kan undvikas (Bryman, 2008).

Patell och Davidsson (1991, s. 81) förklarar att ostrukturerade observationer används i ett utforskande syfte när man hunnit långt i forskningsprocessen och har god kunskap inom området. I mitt fall skilde det sig på så sätt att jag utförde ostrukturerade observationer i ett tidigt stadium i syfte att hämta kunskap om människors beteende i Drömparken och användningen av den som inte kunde erhållas på bättre sätt än genom just observation. Denna kunskap använde jag som förberedelse inför kommande strukturerade observationer.

För att få ut relevant och bred information av observationerna som återspeglar arbetets syfte gjordes observationer på plats under slumpmässigt utvalda tillfällen och tidpunkter upprepade gånger under cirka tre veckors tid. Bryman (2008) menar att man måste välja ut observationstillfällen slumpvis om individer slumpmässigt väljs ut. Varje observation tog cirka trettio minuter att genomföra och totalt gjordes tio ostrukturerade observationer.

För att kunna jämföra observationstillfällen med varandra och skapa en generell bild gjordes observationer vid samma tidpunkt under olika dagar exempelvis. Observation utfördes både vardag och helg, tidig morgon och sen kväll under skiftande väderförhållanden.

Fokus låg på att observera vad människor gör i Drömparken, vilken typ av aktiviteter som är vanligast, vem som besöker området och om det påverkas av väder och tidpunkt.

Utöver observationerna gjordes kortare platsbesök vid ett fåtal tillfällen för att bland annat se hur belysningen fungerar.

Strukturerad observation

Grunden var redan satt i och med den kvantitativa studien och kunskapen om parken och dess besökare därmed större. Därför kunde arbetet med strukturerade observationer påbörjas.

En strukturerad observation innebär fasta regler och bestämmelser som i förhand avgör vad det är man ska granska. Man väljer ut en specifik plats och observationen sker under en bestämd tid. Observatören utgår från ett observationsschema med specifika regler som gör att man kan rikta in sig på relevanta aspekter för ett tydligt resultat (Patell & Davidsson, 1991, s. 76-80).

I utformandet av observationsschemat utgick jag från kunskapen jag fått av de ostrukturerade observationerna samt Brymans (2008) rekommendationer som säger att de viktigaste hållpunkterna är vem/vilka som ska observeras och om det är någon särskild del av observationsplatsen där extra fokus ska ligga.

Det jag observerade var i huvudsak parkens besökare och en intressant aspekt var människors rörelsemönster genom området eftersom tre stråk möts i Drömparken där många människor passerar. Detta ledde till frågor som: Hur stor andel av människor som passerar området väljer en väg genom den faktiska parken? Vilka vägar används i störst utsträckning? Skiljer sig vägval mellan olika åldersgrupper? Hur många väljer att stanna upp och vistas i området en längre eller kortare period utan att nödvändigtvis sätta sig ner på en bänk? Vilket tempo håller människor i området? Utifrån dessa kriterier och frågor utformades ett observationsschema. Se tabell 1.

Bryman (2008) menar att några av riskerna med strukturerade observationer exempelvis är att datainsamlingen kan vara svår att koppla samman för att få en generell bild av observationsområdet. Ett annat problem är att direkta beteenden observeras men inte de avsikter som ligger bakom beteendet. Om intentioner är av betydelse kan det komma att påverka resultatet. Av dessa skäl valde jag att utföra ostrukturerade observationer i första hand som kompletterar den strukturerade metoden, vilket också Bryman (2008) rekommenderar.

Strukturerade observationer är ofta icke-deltagande vilket innebär att observatören står utanför det sociala skeendet (Bryman, 2008). Därför valde jag observationsplatser som i liten grad påverkade beteenden, främst på parkeringen till Drömparken, i en bil. Detta gjorde att jag inte påverkades av rådande väderförhållanden och inte syntes särskilt tydligt av parkens besökare samtidigt som uppsikten var god.

Totalt två strukturerade observationer utfördes under två-timmars-intervall. Observationstillfällena valdes med de ostrukturerade observationerna som utgångspunkt. De visade att det var som mest rörelse i området morgon respektive kväll på vardagar. Därför utfördes observationerna vid dessa tidpunkter under två vanliga arbetsdagar.

Tabell 1. Observationsschema som användes som utgångspunkt i de strukturerade observationerna. Rubriken "stannar upp" innebär att folk av någon anledning stannar till för att observera någonting som fått deras uppmärksamhet.

Datum och tidpunkt	Väg 1	Väg 2	Väg 3	Väg 4	Totalt antal	Stannar upp	Rör sig igenom	Tempo: högt/lågt
Barn (0-12)								
Ungdomar (13-25)								
Vuxna (26-65)								
Äldre (65-)								
Andel i %								

Vädret hade inte heller stor betydelse vilket de ostrukturerade observationerna visat. Alla som rörde sig genom området observerades under de två timmar som observationerna pågick och resultaten sammanställdes i ett observationsschema.

Intervjuer

Bryman (2008) menar att strukturerade observationer kan vara det tillvägagångssätt som bäst fungerar i kombination med andra metoder. Därför användes intervjuer som kompletterande metod till observationerna.

I intervjuerna har människor möjlighet att föra fram sina egna åsikter och upplevelser i parken som inte framkommer vid observationerna. Exempelvis hur parkens användning varierar under olika årstider, samt människors olika besöksvanor.

Intervjufrågorna har lämnats öppna för att, de för intervjupersonen, ska kännas personliga och frispråkiga. Frågorna ska, enligt Patell och Davidsson (1991, s. 65), inte vara långa, dubbelfrågor eller förutsättande frågor. Man bör också undvika ledande frågor och varför-frågor med undantag som uppföljningsfråga. Syftet är att intervjuerna ska vara kvalitativa där människor vågar vara uppriktiga. Detta innebär att respondenterna har fått stort utrymme att själva tolka frågorna eftersom svarsalternativ saknas och i de fall där ja- och nej-frågor förekommer följer en följdfråga, vilket Patell och Davidsson (1991, s. 60-61) beskriver som låg grad av strukturering. Däremot har intervjuerna haft en högre grad av standardisering vilket innebär att frågornas utformning och inbördes ordning följs oberoende på vem intervjupersonen är (Patell & Davidsson, 1991, s. 60-61). Detta gjorde det lättare att jämföra svaren eftersom intervjuerna var mer likvärdiga och påverkades inte av frågornas ordning, vilket kan vara en felkälla.

Intervjuerna har ägt rum med slumpvis utvalda parkbesökare i varierad ålder och med parkförvaltningen på parkkontoret i Enköping. Min avsikt var att intervjuerna skulle ge en bred bild av parken, användningen och variationen över året.

Intervjufrågor till parkbesökare

1. Brukar du besöka parken?
Ensam/tillsammans med andra?
2. Vad brukar du göra här?
3. Brukar du se andra i parken?
Vad brukar de göra?
4. Vem använder parken mest?
5. När använder du parken mest?
6. Brukar du gå hit under olika delar av året?
Hur varierar användningen under olika årstider?

7. Vad skulle kunna göra platsen bättre?

Intervjufrågor till parkförvaltningen

1. Hur använder människor Drömparken?
2. Anordnas det speciella evenemang i Drömparken förutom parkvandringar?
3. Hur många besökare har parken (per dag/månad/år)?
4. Vem använder parken mest?
5. När används parken mest?
6. Hur varierar användningen under olika årstider?
7. Hur påverkar ni användningen i ert förvaltningsarbete?
8. Hur kan parken göras bättre?

Litteratur

Litteratur hittades främst genom SLU-bibliotekets söktjänst Primo – både på böcker och tidskrifter samt artiklar. De sökord som användes var främst nyckelorden: Drömparken, Enköping, sociala funktioner och observation i olika kombinationer både på svenska och engelska. Utifrån träffarna letade jag vidare genom referenser och rekommendationer. På SLU-biblioteket hittade jag all litteratur som användes till metoderna. Litteratur om Drömparken hittade jag främst på Enköpings kommunbibliotek genom deras sökfunktion på deras hemsida.

Resultat

I följande avsnitt presenteras resultaten av observationer och intervjuer som ägde rum i Drömparken.

Ostrukturerade observationer

De ostrukturerade observationerna ägde rum vid tio olika tillfällen i trettio-minuters-intervall.

Sammanfattning ostrukturerade observationer

Många människor rör sig genom området även om väldigt få stannar upp för att vistas i parken. Inte vid ett enda observationstillfälle sågs människor som faktiskt stannade kvar i parken under en längre period trots både varmt (Ca 15°C) och soligt väder vid flera tillfällen. De flesta tar sig långsamt genom området i par eller mindre grupper. Framförallt äldre personer tar sig genom området i lugn takt. Några stannar upp en sekund och slänger en blick på vårblommor som tagit sig upp. Många är ute och går med hunden. Andra springer eller går i rask takt.

Mest folk rör sig i området på morgonen vid halvåtta-åtta-tiden och på eftermiddagen vid halvfem-fem-tiden. Även lite senare, vid sju-tiden är det mycket folk i rörelse en solig kväll. Under förmiddag och efter lunch går besöksantalet ner en aning och främst äldre personer syns i området. Det är dock ständigt rörelse i parken under dygnets ljusa period. Vädret tycks inte heller avskräcka människor och inga markanta skillnader i antal besökare kunde observeras trots dålig väderlek. Inte förrän vid sen kväll, ett par timmar efter mörkrets infall sjunker besöksantalet kraftigt. Då tänds istället belysningen i parken som tydligt lyser upp både vägar, träd och planteringar.

Strukturerade observationer

Strukturerade observationer ägde rum vid två olika tillfällen i två-timmarsintervall. Resultaten sammanfattas i tabell 2 och 3.

Tabell 2. Första strukturerade observationen gjordes en kväll med varmt (Ca 15°C) och soligt väder.

Se bild 5

Mån 19 april 17.15-19.15	Väg 1	Väg 2	Väg 3	Väg 4	Totalt antal	Stannar upp	Rör sig igenom	Tempo: högt/lågt
Barn	4	4	8	2	18	6	12	8/10
Ungdomar	6	4	10	4	24	4	20	10/14
Vuxna	22	16	34	8	80	6	74	36/44
Äldre	6	6	8	4	24	0	24	12/12
Andel i %	26 %	21 %	41 %	12 %	73 pers.	11 %	89 %	45/55 %

Tabell 3. Den andra observationen gjordes dagen efter på morgonen med mulet, kallt (Ca 5°C) och fuktigt väder.

Se bild 5

Tis 20 april 8.00-10.00	Väg 1	Väg 2	Väg 3	Väg 4	Totalt antal	Stannar upp	Rör sig igenom	Tempo: högt/lågt
Barn	6	2	8	4	20	0	20	14/6
Ungdomar	6	2	8	0	16	0	16	14/2
Vuxna	18	6	20	4	48	2	46	40/8
Äldre	4	0	6	2	12	0	12	10/2
Andel i %	35 %	10,5%	44 %	10,5%	96 pers.	2 %	98 %	81/19 %

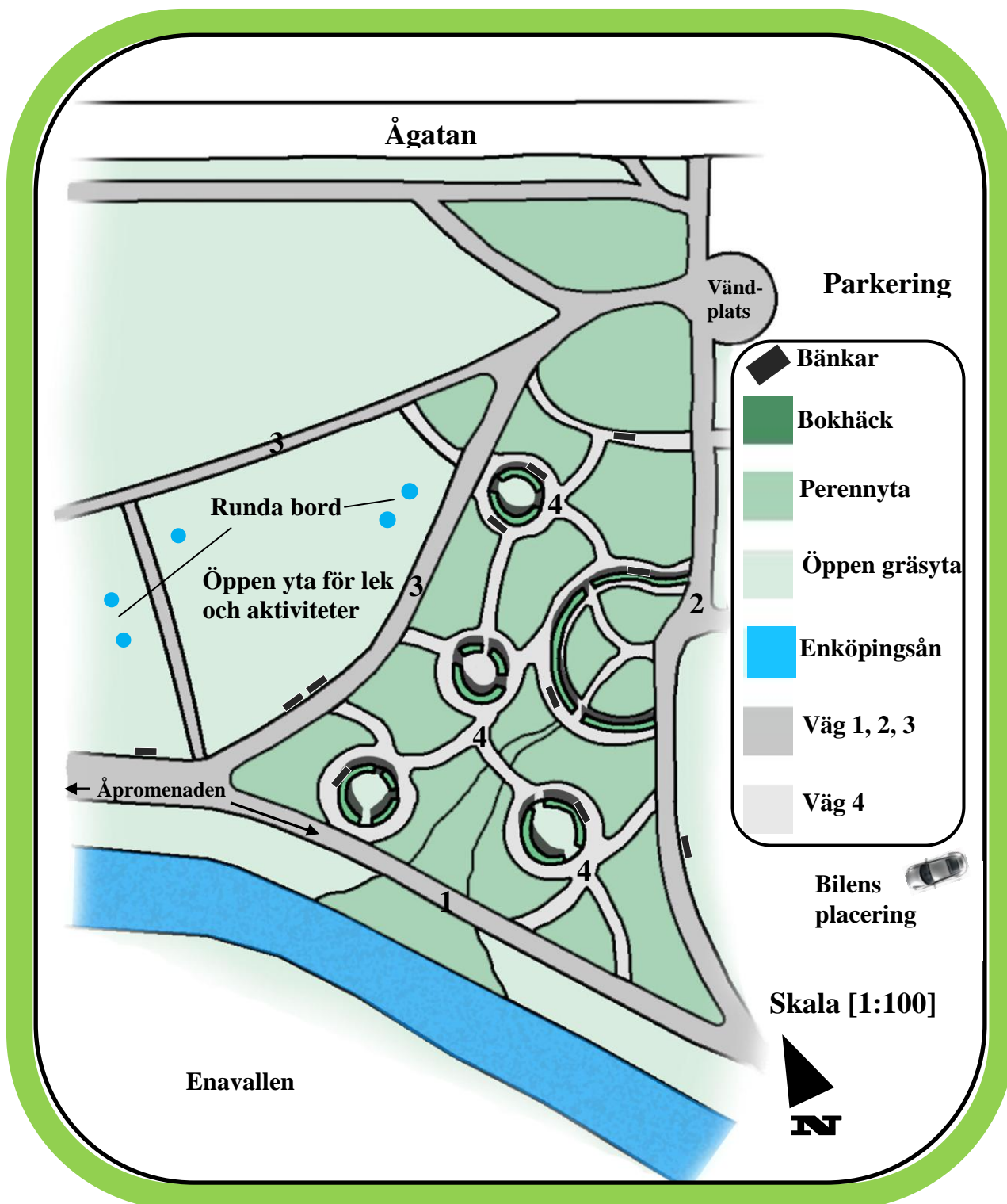

Bild 5. Illustrationsplan över Drömparken. Väg 1, 2 och 3 är breda asfaltvägar (cirka 3 meter breda) för gång- och cykeltrafikanter medans väg 4, genom den faktiska parken, är smala grusvägar (mellan 1-1,5 meter breda). Bokhäckarna är cirka 4 meter höga.

Intervjuer med parkbesökare

Intervjuer med parkbesökare ägde rum i Drömparken. Nedan följer en sammanfattning där intervjupersonerna delats in i åldersgrupper för en bättre översikt och se om åsikterna skiljer mellan olika åldersgrupper. Cirka fem personer i varje åldersgrupp intervjuades.

Pensionärer

Många pensionärer brukar vistas i parken dagligen eftersom många flitigt utnyttjar åpromenaden som går förbi Drömparken. Ibland sätter de sig på någon bänk i parken och filosoferar och tittar på växter, eller folk som rör sig förbi. Många tycker det är spännande att se nya växter komma fram och iakttä den förändring som sker över året. Flera av de intervjuade pensionärerna bor i närheten och brukar gå till Drömparken under hela året.

Ibland ser de barnfamiljer komma hit som sätter sig vid något bord och äter eller har med sig en picknick-korg. Dom äldre tycker dock att det främst är turister som besöker parken, framförallt på sommaren. Annars är det mycket pensionärer eller växtintresserade.

Några önskemål bland de äldre är exempelvis att man utnyttjar vattnet mer. Om man tar bort det lilla vattenfallet skulle man kunna ha små båtar i Enköpingsån, tycker en dam i 70-årsåldern. Annars är parken bra som den är. Det behövs ingen förändring eller förnyelse eftersom det redan finns i växtkaraktären, säger en man i 80-årsåldern.

Vuxna

Dom flesta vuxna som intervjuats rör sig oftast förbi parken på väg till och från jobbet eller för att motionera. Flera säger att de brukar gå ut med hunden längs åpromenaden. Andra stämmer träff med vänner och promenerar. Många tycker att det främst är äldre som vistas i parken och på sommaren kommer det folk från hela landet som vill kika på växterna. En kvinna i 40-årsåldern berättar att hon någon gång har tagit med sig fika till Drömparken en solig dag under sommaren.

Flera hävdar att ett café skulle vara trevligt någonstans eller en uteplats längs med ån. Många tycker också att det kan se ganska tråkigt ut här på vintern och att man borde ploga vägarna genom parken.

Ungdomar

De ungdomar som intervjuats tycker att parken är väldigt fin, och de brukar inte vistas i den.

Framförallt är det äldre människor och parkarbetare här tycker en grupp killar i 15-årsåldern. På sommaren kommer det massor turister i stora grupper som går på parkvandringar. På vintern är det ganska dött, menar de.

Många tycker inte heller att det spelar någon roll om man förbättrar parken eftersom det finns så många andra att gå till i Enköping.

Barn

Flera barn brukar ta sig till skolan genom Drömparken. Ibland stannar dom och leker bland växterna eller gömmer sig bakom bokhäckarna. Någon påpekar också att man brukar gå hit och fiska på den årliga fiskardagen.

Det är mest gamla människor i parken som brukar sitta här eller gå bland växterna och titta menar flera.

Någonting som saknas kanske är en lekpark tycker några tjejer i lågstadiet annars tycker de att parken är väldigt fin.

Intervju med parkförvaltningen

Tre personer från parkförvaltningen i Enköping intervjuades i Drömparken. Personerna som intervjuades erbjöd sig att ställa upp på intervjun eftersom de har ansvar för Drömparken i parkförvaltningen och därmed störst kunskap om platsen.

Drömparkens besökare och aktiviteter

Dom flesta kommer till Drömparken för att titta på växter och njuta av allt nytt som kommer upp, både enköpingsbor och turister. Turister kommer hit enbart för att ta del av växterna i Drömparken och det är ett viktigt resmål för många växtintresserade. Det kommer exempelvis folk ända från Skåne som vill se parken.

Bland enköpingsbor är det främst växtintresserade, hundägare eller mammor med barnvagn som är i parken ibland. Annars är det främst äldre som bor i området runt omkring som kommer hit dagligen. Sedan nya runda sittbänkar kom till parken, utöver de bänkar som redan fanns på plats, har fler människor valt att stanna upp och sätta sig och äta i parken, framförallt äldre.

Drömparken är också en viktig knutpunkt för tre viktiga gång- och cykelbanor i Enköping vilket gör att många passerar här när de ska till jobbet eller handla exempelvis. Det var också orsaken till parkens ursprungliga placering - att knutpunkten var här och att mycket folk var i rörelse hela tiden. Detta gör att man ser parken på väg förbi även om målet inte är Drömparken. Det gör i sin tur att fler människor kan uppleva området och på så sätt också locka fler.

Parken är inte direkt designad för att man ska vara i den mer än att titta och observera växterna. Dessutom valde man vid anläggningen obekväma bänkar att ligga på för att undvika att alkoholister utnyttjar dom.

Ibland kommer skolor och studieförbund hit med elever som får träna sig på att rita. Även trädgårdsdagen och fiskedagen är årliga evenemang som anordnas i Drömparken.

Antal besökare

Längs med flera gångstråk sitter besöksräknare som registrerat 6 000 (Väg 2) respektive 30 000 (väg 1) besökare per månad. Det är dock i underkant eftersom många kommer hit i grupp som bara registreras som en person när dom går i bredd. I förhållande till andra parker är det ganska höga siffror vilket beror på att många rör sig förbi parken längs med gång- och cykelstråken och kanske inte stannar upp i syfte att vistas i parken.

Användningens variation under året

På sommaren är det som mest besökare i Drömparken. Då kommer alla turister och nyfikna enköpingsbor. Många ställer frågor om växter.

På vintern plogas inte parken vilket gör att den inte används särskilt mycket under denna period. Stråken runt omkring plogas dock så att många fortfarande ser Drömparken när de passerar. Men inga vinteraktiviteter finns mer än

belysningen som tillkommit som gör parken vacker att se på håll när träd och bokhäckar lysas upp.

Den är fin långt in på hösten med höstfärger och frosten som kommer så småningom. Även tidig vår finns det snökrokusar som besökare kan titta på, vilket gör att säsongen är lång.

Förvaltningsarbetets inverkan

Parken utvecklas hela tiden. Det ska finnas fler saker som drar besökare. Konstverk exempelvis och samarbete med kulturförvaltningen vilket kan innebära dans eller teater i Enköpings parker. Drömparken är svår att använda för evenemang eftersom det finns bättre alternativ med större ytor. Om man ska anordna evenemang i Drömparken måste det finnas en anknäytning till den annars kan man enkelt hitta bättre alternativ i Enköping.

Förbättringar

Just nu anläggs en ny del i parkens södra ände. Att hela tiden förnya saker gör att folk vill komma hit igen. En viktig del är att se till att parken hålls i gott skick. Variationen som sker under året i parkens växtkaraktär är kanske det viktigaste och extra aktiviteter kanske inte behövs.

Drömparkens sociala förutsättningar

Utifrån resultaten går det att sammanfatta Drömparkens sociala förutsättningar. Det viktigaste av allt är den rörelse av människor som ständigt finns i området, från tidig morgon till sen kväll. Det gör att platsen får liv och tryggheten ökar. Det gör också att sociala aktiviteter uppstår till följd av den mänskliga närvaron. Framst passiva aktiviteter, som att se och höra andra människor är vanliga och möjliggör kontakter av högre intensitet, som möten och konversationer. Det handlar mest om korta tillfälliga möten mellan de som rör sig genom området eftersom få väljer att stanna upp i området under denna period, april/maj. Dock rör sig människor regelbundet genom området och vissa mönster går att känna igen. Även förekomsten av valbara aktiviteter finns eftersom människor, även om de är få till antalet väljer att stanna upp en stund och betrakta eller känna in omgivningen.

Rent utformningsmässigt har Drömparken förutsättningar att fungera som social mötesplats för sociala aktiviteter som lek, spel eller picknick i och med att öppna gräsytor sparats vid anläggningen, sitt- och rekreationsmöjligheter finns i varierad form med olika utformning på sittplatserna och cylinderformade bokhäcks-bersåerna som skapar slutna intima rum för avskildhet. Tillgängligheten fungerar också bra under sommarhalvåret med breda gång- och cykelvägar och mindre, slingrande gångvägar i parkens centrum. Dessa plogas dock inte vintertid vilket försämrar tillgängligheten och upplevelsemöjligheterna under den perioden.

På kvällen lysas träd och buskar upp underifrån så att rumsligheten och volymen behålls. Samtidigt lysas gång- och cykelstråken upp ovanifrån som gör sikten god och trygghetsfaktorn större.

Diskussion

I följande avsnitt diskuteras resultaten och metoderna samt andra intressanta delar av arbetet.

Diskussion resultat

Utifrån de undersökningar som gjorts går det att konstatera att Drömparken uppfyller sin roll som en framstående perennpark. Det är en föregångare för projekt i liknande sammanhang. Parken bidrar med inspiration och variation under året och är ett värdefullt utflyktsmål för många människor.

Det huvudsakliga syftet med Drömparken är att människor kan komma och iaktta och uppleva områdets visuella kvalitéer, vilket främst kännetecknar passiva aktiviteter. Detta gör att Drömparken har goda förutsättningar att fungera som social mötesplats eftersom grunden redan är satt och kontakter av högre intensitet mellan människor möjliggörs. Att betrakta områdets visuella kvaliteter blir i och för sig även en social funktion eftersom det bidrar till upplevelser. Detta är också någonting som Gehl (2010a, s. 9-11) klassificerar som valbara aktiviteter eftersom människor tar initiativet att komma och besöka Drömparken och därmed berikar det sociala livet, vilket kännetecknar goda offentliga platser med mycket mänsklig aktivitet.

Även om få väljer att vistas i parken längre perioder blir den höga genomströmningen av människor, och då också platsens läge, en bidragande orsak till att Drömparken har goda förutsättningar att fungera som en social mötesplats, främst på sommaren när semesterperioderna drar igång och turistnäringen blomstrar. Därför är det kanske inte så konstigt att besöksantalet är som störst under denna tid heller. Det är ju då parkens attraktionskraft når sin topp och det svenska klimatet är lockande för många. Det medför också att fler sociala aktiviteter uppstår i parken till följd av att den utnyttjas alltmer. Några tar med sig fika och sätter sig vid de nya runda borden medans andra strövar omkring bland växterna och fotograferar.

Under övriga året används området främst som genomfart, vilket kan liknas vid nödvändig aktivitet eftersom folk rör sig till och från skola, arbeten eller utträttar vardagliga ärenden. Detta har då istället att göra med att Drömparken utgör den mest lämpliga och effektiva vägen för att spara tid. När det gäller valbara aktiviteter kan man ibland se någon pensionär sitta vid en parkbänk, några växtintresserade kommer för att iaktta den tidiga vårblomningen eller för att se frosten som gnistrar på gamla fröställningar vintertid. På kvällen är parken väl belyst, vilket tillsammans med det höga antalet förbipasserande gör platsens trygghetsfaktor hög.

Under hela året besitter Drömparken visuella kvaliteter och under hela året används området som genomfart. Dessa faktorer tycks ligga hand i hand som Grahn (1991) också är inne på, att parker med flera karaktärer lockar fler besökare. I Drömparken sker ständigt en förändring i växtkaraktären och därför lockas besökare att komma tillbaka för att se hur parken har förändrats sedan tidigare besök. För många räcker det med att passera området för att iaktta förändringen, vilket handlar om människor som regelbundet rör sig förbi generellt sett, medans andra är intresserade av att veta mer, exempelvis

växtintresserade. Pensionärer har tid och ro att besöka Drömparken ofta och dessutom stanna kvar en stund på en bänk exempelvis. När dom allra flesta arbetar eller studerar dagtid går äldre människor att skilja från mängden som de mest hängivna besökarna eftersom många återkommer dagligen under hela året och besöksfrekvensen behålls konstant under hela dagen hos äldre generellt sett. Hos andra grupper som barn, ungdomar och vuxna varierar besöksfrekvensen istället kraftigt under en dag. På förmiddag och eftermiddag när som flest rör sig genom området blir skaran av äldre människor en minoritet.

När det gäller barn och ungdomar är Drömparken inte det mest attraktiva utflyktsmålet. Detta betyder dock inte att parken inte riktar sig till dom som målgrupper. Det finns spännande gångvägar, rinnande vatten och stora öppna ytor för lek och aktiviteter. Sen finns det kuperade ytor och bord i både skugga och sol. Men när det gäller Drömparkens största målgrupper går det att konstatera utan djupare analys att barn och ungdomar inte räknas till denna grupp.

Rent utformningsmässigt har Drömparken viktiga sociala förutsättningar. Det finns öppna ytor för lek och aktiviteter, även om bättre alternativ finns för spel och lek bland Enköpings stora parkutbud. Även sittplatser av varierande karaktär finns. Både sittbänkar för rekreation där besökare kan sitta och betrakta parkens liv och karaktär. Sen finns det dessutom nya runda sittbänkar med bord för kontakter av högre intensitet som måltider och konversationer.

Många verkar vara nöjda med Drömparken som den är idag och få av de intervjuade kom med förslag på förbättringar och önskemål om förnyelse, förutom enskilda objekt som i och för sig skulle göra att Drömparken riktar sig till en större målgrupp. Men det vore nog fel att försöka göra Drömparken mer attraktiv på det sättet eftersom fokus skulle försvinna från växtkaraktären och parkens grundtanke. Därför tycker jag att projektet med skulpturer kan ifrågasättas när Piet Oudolf vill att parken ska upplevas som en helhet där enskilda saker inte ska sticka ut och stjåla hela uppmärksamheten. Ett motargument för detta är att skulpturerna finns kvar även på vintern när parken förlorat större delen av sin växtkaraktär förutom sin grundstomme med skalet av bokhäckarna och träden samt, enstaka fröställningar och döda växtdelar. Då kan skulpturerna fortfarande komma med samma bidrag.

Om man tittar på situationen från ett större perspektiv vore det kanske fel att säga att Drömparken har brister eftersom många av parkerna i Enköping ingår i ett nätverk av sammanlänkade kedjor. Dessa kedjor kan betraktas som helheter där olika parker kompletterar varandra. Men när människor väljer bort Drömparken och söker sig till platser där andra människor vistas för olika aktiviteter förblir Drömparken en perennpark avsedd för växtintresserade och turister. Om man istället vänder på det är växtintresserade och turister inte lika intresserade av andra parker i Enköping och att se det som en brist känns fel.

Diskussion metod

Det var svårt att ta sig an det sociala perspektivet. Dels för att det är ett så stort område med många olika delar och dels för att mycket är svårdefinierat och därför svårt att greppa. Dock var Gehls teorier och vägledning till stor hjälp eftersom hans böcker kan ses nästintill som handböcker.

Att det är ett så stort område gjorde att flera avgränsningar var nödvändiga för att behålla fokus kring de sociala aspekter som är relevanta för undersökningen av Drömparken idag. Bland annat gjordes en egen definition över sociala aspekter med hjälp av Gehls teorier. Även andra definitioner var nödvändiga, inte minst för mig själv för att inte hamna på sidospår.

Metoderna, observationerna och intervjuerna kunde ge direkta svar på de frågor som arbetet berörde. Dock så var det endast jag som tolkade svaren varför resultatet kan ha förvrängts något eftersom arbetet huvudsakligen varit baserat på observationer samt intervjuer och inte lika mycket på litteratur, vilket försvårade arbetet en del. Det gav mig väldigt fria tyglar, varför avgränsningar kändes extra viktigt under hela arbetet.

Någonting som å andra sidan var betryggande under intervjuerna var att olika personer hade ungefär samma uppfattning om Drömparken, både områdets besökare och de som arbetar i parken. Detta visade sig dessutom stämma bra överens med det jag fått ut av observationerna.

I intervjuerna kan det vara svårt att motivera intervjupersonerna så att de ser någon nytta med att ställa upp i intervjun. Det är inte precis någon anställningsintervju eller läkarbesök där de vill ge så bra svar som möjligt för bästa möjliga resultat. Risken finns också att de försöker anpassa svaren för att de ska vara så tillfredsställande för mig som möjligt. Med andra ord försöker de ge mig de svar som de tror att jag vill ha. Intervjufrågorna hade dock lämnats öppna för att minimera risken med ledande frågor och alla intervjuade fick frågorna i samma ordning.

I observationerna ville jag påverka så lite som möjligt genom att inte synas men ha bra uppsikt på samma gång. Min placering i bilen på Drömparkens parkering kanske inte var så skyddad som jag trodde eftersom vissa personer ändå tycktes se mig vilket kan ha påverkat deras beteende i någon grad, även om det var en minoritet av de som observerades.

Avslutning

I Enköping ser man stadens olika platser som en helhet som tillsammans ska fungera som rum för alla sorts aktiviteter. Det ska gemensamt bidra till att få ut människor i staden. I denna samling har Drömparken en viktig funktion eftersom den med sin föränderliga karaktär i sig självt lockar många besökare och redan där ger goda förutsättningar för ett socialt liv.

Detta arbete hoppas jag väcker tankar om vilken betydelse sociala funktioner har på olika platser. Med visuellt attraktiva platser följer sociala funktioner eftersom det bidrar till upplevelser och är på så sätt en viktig del i människors liv.

När det gäller fungera som en socialt fulländad plats besitter Drömparken den viktigaste sociala förutsättningen för att kunna bli det, den mänskliga närvaron. Dock saknar Drömparken förmågan att få människor att stanna kvar i parken längre perioder under denna tid. Men hur man ska gå till väga för att förändra den situationen är en helt annan fråga.

Referenser

- Anderson, L. M. & Schroeder, H.W. (1983): *Application of Wildland Scenic Assessment Methods in the Urban Landscape*. Landscape Planning, Vol 10, nr.3, s. 19-237
- Andersson, T. (1981). *Stad och land: Vad gör ett bra torg bra*. Alnarp: ALA, MOVIUM, Institutionen för landskapsplanering, Sveriges lantbruksuniversitet (Stad och land/Rapport, 1983:17)
- Berglund, U. & Jergeby, U. (1989). *Uteliv: med barn och pensionärer på gård och gata i park och natur*, T10:1989, Statens råd för byggnadsforskning, Stockholm
- Bexelius, Å. (1999). Den perenna lösningen. *Utblick landskap*, vol. 1, s. 44-51
- Bryman, A. (2008). Samhällsvetenskapliga metoder. *Liber*, vol. 2:1, s. 262-280.
- Enköpings kommun (2013a). *Upplev Enköpings gröna miljöer*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.enkoping.se/swwwing/app/cm/Browse.jsp?PAGE=1201> [2013-04-11]
- Enköpings kommun (2013b). *Drömparken*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://enkoping.se/swwwing/app/cm/Browse.jsp?PAGE=7219> [2013-04-11]
- Enköpings kommun (2013c). *Parkvision 2015*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://enkoping.se/files/pdf/parker/parkvision.pdf> [2013-04-11]
- Forest Research. *Benefits of Greenspace*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.forestry.gov.uk/website/forestresearch.nsf/ByUnique/URGC-7EDC7Q> [2013-04-11]
- Gehl, Jan (2010a) *Life between buildings*. 6:e uppl. Köpenhamn: Arkitektens Forlag.
- Gehl, Jan (2010b) *Cities for people*. Köpenhamn: Arkitektens Forlag. The Danish Architectural Press.
- Grahn, P. (1991). *Om parkers betydelse: parkers möjligheter att underlätta och berika föreningsverksamhet och arbete på daghem, skolor, servicehus och sjukhus*, Stad & land, nr.93, SLU, Alnarp
- Jacobs, Jane (2004) *Den amerikanska storstadens liv och förfall*. Göteborg: Bokförlaget Diados AB.
- Jansson, M. (2012). *Hela staden – argument för en grönblå stadsbyggnad*. Kunskapssammanställning. Stad & land, nr.183, SLU Alnarp
- Nationalencyklopedin, *park*, [online], tillgänglig via: <http://www.ne.se/park>, [2013-04-11]
- Patel, Runa & Davidsson, Bo (1991) *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, Studentlitteratur, Lund
- Porteus, J.D. (1971): *Design With People: The Quality of the Urban Environment*, Environment and Behaviour, 3(2).
- Rosenholm, A-C. & Rosenholm, D. (2008): *Växtkomposition: idéer från Enköpings parker*, 1:a uppl. Enköping: Albert Bonniers förlag.